

Branko Pavlović,
član Izvršnog
odбора Generali
osiguranja i
predsednik
Udruženja
aktuara Srbije

IFRS 17 - nova noćna mora za osiguravače

■ U Srbiji su standardi međunarodnog finansijskog izveštavanja na snazi čim Ministarstvo finansija objavi zvaničan prevod i odredi rok primene, ali za razliku od Solventnosti II, ne treba očekivati da ćemo moći dugo da odlažemo primenu IFRS 17

Početkom 2016. godine, posle nekoliko odlaganja, evropski osiguravači su uz velike napore, najzad implementirali Solventnost II, dok smo mi u Srbiji tek stigli na pola puta. U 2017. godine stiže novi izazov za sve svetske osiguravače - biće usvojen konačni tekst Međunarodnog standarda finansijskog izveštavanja broj 17 koji se bavi ugovorima osiguranja. U pitanju je standard za čiju implementaciju će trebati oko tri godine, uz procenjene troškove približno kao kod Solventnosti II. IFRS 17 se ranije pominjao kao druga faza standarda IFRS 4, ali je zbog svoje kompleksnosti sada zaslužio novi redni broj. O njegovoj složenosti govori i činjenica da je očekivani početak primene u svetu tek 1. 1. 2021. godine. U Srbiji su standardi međunarodnog finansijskog izveštavanja na snazi čim Ministarstvo finansija objavi zvaničan prevod i odredi rok primene, ali za razliku od Solventnosti II, ne treba očekivati da ćemo moći dugo da odlažemo primenu IFRS 17.

Finansijski izveštaji osiguravača su uglavnom nepopularni među investitorima, jer su toliko složeni da su nerazumljivi

za sve osim za eksperte, kao i zato što ne omogućavaju poređenje performansi različitih kompanija. Uporedivost nije moguća zbog nepostojanja doslednosti u primeni globalnih računovodstvenih standarda. Niz nedoslednih računovodstvenih pristupa postoji i zahvaljujući sadašnjem Međunarodnom standardu finansijskog izveštavanja broj 4 o ugovorima o osiguranju.

Prva faza IFRS 4 standarda je usvojena 2004. godine i od tada se radi na drugoj fazi. Prvi nacrt druge faze se pojavio 2010. godine i posle šest godina diskusija i konsultacija biće usvojen usaglašeni tekst, pod imenom IFRS 17. Standard je posvećen računovodstvenom tretmanu ugovora o osiguranju i ne bavi se knjigovodstvom osiguravajuće kompanije. Ugovor o osiguranju je definisan na sledeći način - osiguravač prihvata značajan rizik osiguranja tako što prihvata da obešteti ugovarača osiguranja ako se desi budući neizvesni događaj koji nanosi štetu ugovaraču. Rizik osiguranja je svaki rizik koji je različit od finansijskog rizika. Standard će doneti značajne razlike u priznavanju profita i odmeravanju obaveza osiguravajuće kompanije.

Najvažnije osobine novog standarda su sledeće:

- konzistentno računovodstvo će zameniti trenutni sistem koji omogućava različit knjigovodstveni tretman ugovora o osiguranju i zahvaljujući kome je gotovo nemoguće poređenje različitih kompanija
- diskontna stopa će se bazirati na tokovima gotovine ugovora o osiguranju umesto na investicijama,
- odmeravanje će uključivati diskontovanje tamo gde je potrebno za razliku od postojećeg sistema bez diskontovanja i
- procene će morati da uključe sve nove informacije čim postanu poznate, umesto trenutnih procena koje se ne ažuriraju.

Tri ključne promene na kojima se zasniva izveštavanje prema IFRS 17 za ugovore u osiguranju su:

1. Osiguravač treba da obelodani ostvarenu zaradu od usluga koje je pružio, umesto zarade na osnovu primljenog novca;
2. Procene budućih tokova gotovine treba da se zasnivaju na trenutnim pretpostavkama, a ne na istorijski "zaključanim" pretpostavkama i
3. Odmeravanje uključuje dodatak za rizik i neizvesnost.

IFRS 17 će biti retroaktivno primenjen na sve ugovore koji su na snazi na dan početka primene ovog standarda. Biće veliki izazov za mnoge osiguravače da procene uticaj istorijskih pretpostavki u cilju uspostavljanja novog bilansa stanja.

Takođe, jedan od većih izazova u implementaciji će biti promena rada sa podacima. S obzirom da se očekuje veća segmentacija od postojeće, biće potrebno promeniti način i količinu podataka koji se prikupljaju i čuvaju o svakom ugovoru o osiguranju, kao i način njihove analize. Takođe, pored dodatnih IT kapaciteta, biće potrebno povećati resurse u sektorima za finansije, aktuare i upravljane rizikom, kao i pojačati njihovu koordinaciju.

Na kraju, uprkos troškovima i velikim naporima za implementaciju, mislim da nova komplikovana regulativa ima važnu korist za osiguravače. Zašto Amazon, Google i slične moćne kompanije koje se baziraju na naprednim informatičkim tehnologijama i koje bi mogle relativno lako da uzmu značajan deo svetskog tržišta osiguranja ni ne pokušavaju da uđu na tržište opšteg osiguranja? Zbog regulative koja je suviše komplikovana i fragmentirana po državama, i koja je suprotna njihovoj filozofiji jednostavnog, brzog, efikasnog, globalnog poslovanja. Solventnost II nas je čuvala neko vreme od ovakve "neložalne" konkurencije, a sada je vreme da tu ulogu preuzme IFRS 17, zatim IFRS 9, a u međuvremenu će se već pojaviti nešto novo. ■

